

Origen cultural i aprenentatge de la lectura i l'escriptura

written by Patricia González | 13 de September de 2023

Entendre que **la comprensió del llenguatge té una arrel cultural** perquè succeeix en un entorn cultural i social, de relacions entre persones, permet percebre que en esta comprensió influeixen enormement les creences, valors i normes específiques de l'entorn social en què les persones ens desenvolupem.

«Tot allò que els xiquets aprenen sobre la llengua impresa abans de l'ensenyament formal ve determinat per les tradicions d'alfabetització de la seua comunitat, així com per les exigències de la seua vida quotidiana.»

Esta contundent afirmació ve fonamentada a l'article [Construir l'alfabetització a partir dels mons socioculturals dels xiquets.](#) En esta investigació se'ns ressalta la importància que té que els i les docents, i per tant les comunitats educatives, prenguen consciència que **els xiquets i les xiquetes de qualsevol cultura arriben a l'escola amb habilitats lingüístiques per a poder adquirir la lectura i l'escriptura**. Estes habilitats tenen un origen profundament social i, per tant, sempre seran diferents en qualsevol alumne o alumna que arribe a l'escola.

Des del punt de vista de la **llengua oral** hi ha comunitats que ensenyen els xiquets i xiquetes menuts a observar les situacions socials, escoltar i repetir allò que estaven escoltant i observant. D'altres solen conversar amb els menors adaptant el llenguatge al seu nivell de capacitat. També hi ha grups socials que introdueixen la pràctica del llenguatge indicant-los què han de dir, acabant normalment les persones adultes les frases fins que consideren que tenen prou autonomia verbal. Els costums de cada cultura promouen interaccions en què s'aprenen a construir les possibilitats de comunicació que ofereix el llenguatge.

Si atenem a la relació amb el **llenguatge escrit**, hi ha grups socials que relacionen els xiquets i xiquetes amb la lectura i amb la producció escrita des del principi. N'hi ha també que estableixen la relació amb la llengua a través de la producció més lúdica. Així mateix, podem trobar espais socials on s'eduquen establint relació amb la llengua escrita només quan té funcionalitat directa.

La investigació fa èmfasi en la necessitat d'**enriquir els diferents tipus de contacte amb el llenguatge** perquè els xiquets i les xiquetes es convertisquen en parlants competents i, així, adquirisquen diferents habilitats que els preparen per a accedir a la llengua escrita.

Per això, tant per a conèixer els processos anteriors com per a impulsar estes habilitats prèvies d'aprenentatge de la lectura i l'escriptura, cal promoure **a les famílies accions efectives basades en la investigació:**

- **Llegir** a l'entorn del xiquet o xiqueta amb una persona adulta o altres familiars grans
- **Escriure** amb el xiquet o la xiqueta, animant-los a seguir avançant
- Pensar i fer servir **oportunitats per a escriure amb sentit**

A més, com a docents necessitem saber quin tipus de relació amb la llengua té i ha tingut l'alumnat amb què treballarem. Poder accedir a esta informació, sabent que les habilitats amb què vénen són [diverses](#), ens ha de permetre mirar els nostres xiquets i xiquetes fugint d'estereotips i prejudicis. Així, **aprofitarem esta fabulosa intel·ligència cultural que la diversitat ens regala** per a organitzar l'aula de manera que les interaccions i els diàlegs enriqueixen tot l'alumnat. Això permetrà un [aprenentatge primerenc de la lectoescriptura](#), ara que ja sabem com d'important és que este aprenentatge es done el més prompte possible.

[Imatge: [Freepik](#)]